

Συναξάρι τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ τοῦ νέου,
μαρτυρήσαντος ἐν Κωνσταντινουπόλει, + 5 Ἰουλίου.

Μονή Κουτλουμουσίου.

Ὁ Ἅγιος Ἱερομάρτυς Κυπριανός ὁ Νέος καταγόταν ἀπό τό χωριό Κλητζός τῶν Ἀγράφων. Οἱ εὐσεβεῖς γονεῖς του τόν διαπαιδαγώγησαν μέ εὐσέβεια καί τόν κατέστησαν ἄξιο γιά τόν μοναχικό βίο καί τοῦ ἀξιώματος τῆς ἱερωσύνης, πού ἀργότερα ἔλαβε. Ἀφοῦ ἐγκατέλειψε τή γενέτειρά του, μετέβη στό Ἅγιο Ὅρος, ὅπου ἀφοῦ ἀγόρασε τό Κουτλουμουσιανό κελλί «Ἅγιος Γεώργιος» ἐπιδόθηκε μαζί μέ δύο ἄλλους ἀδελφούς σέ σκληρότατη ἄσκηση καί σέ καλλιέργεια τῶν μοναχικῶν ἀρετῶν, ἀφοῦ ἔγινε τύπος καί παράδειγμα τῆς μοναχικῆς ζωῆς γιά ὅλους πού ἀσκοῦνταν στόν Ἄθω. Θεωρώντας ὅμως ὅλα αὐτά ὡς ἀνεπαρκή ἀποφάσισε νά προσφέρει καί τό αἷμα του γιά τόν Χριστό. Κατόπιν αὐτοῦ μετέβη στήν Θεσσαλονίκη καί ἄρχισε νά κηρύττει τό θεῖο λόγο, κατάφερόμενος μέ σφοδρότητα ἐναντίον τῶν ἀπίστων καί καλώντας τους στήν ἀληθινή πίστη τοῦ Χριστοῦ. Συνελήφθη καί ὀδηγήθηκε ἐνώπιον τοῦ κριτοῦ, ὅπου ἐπανέλαβε ὅσα ἐκήρυττε ὁ ἴδιος. Αὐτός, ἀφοῦ ἐξέλαβε τόν Κυπριανό ὡς παράφρονα, μετά ἀπό ἐλαφρῦ ξυλοδαρμό, τόν ἄφησε ἐλεύθερο. Ὁ Κυπριανός, ἀφοῦ στήν Θεσσαλονίκη δέν ἐπέτυχε τό σκοπό του, μετέβη στήν Κωνσταντινούπολη καί παρουσιάσθηκε ἐνώπιον τοῦ βεζύρη, ἄρχισε νά καταφέρεται ἐναντίον τῆς μωαμεθανικῆς θρησκείας καί νά ἐξυμνεῖ τόν Χριστιανισμό. Κατ' ἀρχάς ὁ βεζύρης ἐξέλαβε καί ὁ ἴδιος τόν

Κυπριανό ως φρενοβλαβή ή μεθυσμένο, όταν όμως από τη διαλογική συζήτηση διαπίστωσε τη νηφαλιότητα και την πνευματική του διαύγεια, τόν εκάλεσε να προσχωρήσει στο μωαμεθανισμό, ύποσχόμενος πλούτη και αξιώματα. Ο Κυπριανός όχι μόνο αποποιήθηκε αυτά, αλλά εκάλεσε και αυτός το βεζύρη να ἀρνηθῆί τήν πίστη του και να προσέλθει στο Χριστιανισμό. Κατόπιν αὐτοῦ ὁ βεζύρης διέταξε νά παραδοθεῖ ὁ Κυπριανός στό μουφτή καέ ἐκεῖνος τή θανάτωσή του στό Φανάριο, γιά παραδειγματισμό και ντροπή τῶν μοναχῶν. Μέ αὐτό τόν τρόπο, ἀφοῦ παραλήφθηκε ἀπό τόν ἑπαρχο, ὁδηγήθηκε στό Φανάριο, στή θύρα τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ.

Ὁ Κυπριανός ὁδηγήθηκε ἐκεῖ, και «ὡς ἔφθασεν εἰς τήν θύραν τῆς Πατριαρχικῆς Ἐκκλησίας, ἐκεῖ κλίνοντας τά γόνατα και τό σημεῖον τοῦ τιμίου σταυροῦ ποιήσας», ἐδέχθηκε τό μαρτυρικό θάνατο δι' ἀποκεφαλισμοῦ, στίς 5 Ἰουλίου τοῦ 1679.

Συντάκτης τοῦ *Μαρτυρίου* τοῦ Ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ εἶναι ὁ Ἰωάννης Καρυοφύλλης, ἐνῶ στή συνέχεια αὐτό παρα-φράσθηκε ἀπό τόν παπα Ἰωνᾶ τόν Καυσοκαλυβίτη και συμπε-ριλήφθηκε στό *Νέον Μαρτυρολόγιον* τοῦ Ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου. Ἐκτός τοῦ *Μαρτυρίου*, σημαντική πηγή εἶναι και ἡ ἀναφορά πού ὑπάρχει στό μουσικό χειρόγραφο Μ. Λαύρας Η 145, φ. 36: «αχοθ' μηνί Ἰουλίῳ ε' ἡμέρα Σαββάτω ἦλθεν ἕνας ἱερομόναχος ἀπό τό ἅγιον ὄρος ἀπό τοῦ Κουτλουμουσίου τήν Σκήτην ἦλθεν εἰς τήν Κωνσταντινούπολιν και ἐμαρτύρησε διά τήν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ και ἔκοψαν τήν κεφαλὴν του ἐμπροσθεν τοῦ πατριαρχείου τήν πόρτα· βασιλεύς ὁ σουλτάν Μειμέτης, και ὁ βεζύρης ὁ καρά Μουσταφᾶ πασᾶς, και τό ὄνομα τοῦ μάρτυρος Κυπριανός ἱερομό-ναχος, πατριάρχης ὁ κύρ Διονύσιος ὁ Σερογλάνης».

Τεμάχια τοῦ τιμίου λειψάνου τοῦ Ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ φυλάσσονται στίς μονές Βαυλαάμ Μετεώρων και Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στήν Κυνουρία, ἐνῶ στό Κουτλουμουσιανό Κελλί τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὅπου ἀσκήτευσε ὁ Ἅγιος, φυλάσσεται και τό, κατά τήν παράδοση, ἐπιτραχήλιό του.